

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 22/1979-80 med anledning av dels

ltm Barbro Sundbäck m.fl.hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om utredning rörande bostadsproduktionen och dess finansiering (Mot. nr 84/1979-80), och dels

ltm Gunnar Sundlöfs m.fl.hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om åtgärder för användning av sysselsättningsmedel till produktion av bostäder (Mot.nr 80/1979-80).

Landstinget har över ovannämnda hemställningsmotioner inbegärt finansutskottets yttrande. Då i motionen 84/1979-80 nämnda åtgärder innefattar även i motion nr 80 nämnd finansiering av bostadsproduktionen, har utskottet behandlat motionerna i ett sammanhang och däröver givit ett gemensamt betänkande.

Utskottet har i ärendet hört byggnadsinspektören i Mariehamn stad, t.f. regionplanechefen Gunda Åbonde-Wickström, byggmästaren Alvar Dahl och byråchefen Jarl Lindqvist och får anföra följande.

Planeringen i fråga om bostadsbyggandet ankommer primärt på kommunerna. Den planering som i detta avseende utföres inom kommunerna utgörs av bostadsproduktionsprogram. Enligt landskapslagen om bostadsproduktion är uppgörandet av ett sådant program en obligatorisk uppgift för Mariehamns stad och kan av landskapsstyrelsen även åläggas landskommun i landskapet. För hela landskapets del har regionplanebyrån 1974 under rubriken 'Nybyggnadsbehovet i landskapet 1970-1990', presenterat en utredning som i huvudsak utformats enligt samma system som ett bostadsproduktionsprogram. Bostadsproduktionsprogrammet för staden granskas årligen medan någon utvärdering av regionplanebyråns utredning inte skett. Programmen är närmaste av utredande karaktär och skall såsom sådant ge underlag för vidare verkställighetsåtgärder. De har såtillvida haft betydelse att de kunnat belysa olika problemställningar inom bostadsbyggandet. De i sammanhanget betydelsefulla frågorna rörande samordning, organisationsformer och finansiering har legat utom ramen för denna typ av bostadsproduktionsprogram. Även om utredningarna givit en viss vägledning även i dessa avseenden.

Uppenbart är att de största hindren för att genom nyproduktion kunna täcka behovet av bostäder ligger i finansieringen och kraven på viss lönsamhet.

I viss utsträckning har även de aviserade reglerna för landskapslånen i dagens läge haft en bromsande effekt.

Enligt utskottets uppfattning finns därför anledning att från landskapets och kommunernas sida genom underhandlingar med kreditinstitut och byggare aktivare medverka i finansieringsfrågorna.

I riket sammanfattas kommunernas bostadsprogram i ett riksomfattande byggnadsprogram. På motsvarande sätt kunde genom kompletteringar och justeringar regionplanebyråns utredning för landskapet utformas till ett bostadspolitiskt program, omfattande även handlingslinjer när det gäller finansiering. Enligt utskottets uppfattning borde landskapsmyndigheterna i berörda avseenden aktivt medverka till att inom ramen för gällande målsättningar uppnå rättvis regional fördelning och tillgodose de aktuella behoven av olika bostadsformer.

I hemställningsmotionen nr 80 hänvisas till sysselsättningsmedel såsom ett alternativ för finansiering av hyresbostäder. Det i motionens motivering åberopade momentet 27.05.77 är avsett endast för investeringar, föranledda av sysselsättningsläget, i landskapets egna byggnadsobjekt. För bostadsproduktion kan anslaget därför användas endast i den mån landskapet t.ex. uppför tjänstebostäder för i landskapet anställda. Övriga anslag avseende sysselsättningsåtgärder, såsom 27.05.61 Landskapsunderstöd för lindrande av arbetslöshet, är i främsta rummet avsett för lindring av ungdomsarbetslösheten samt sysselsättningsstöd till kommuner. Detta kan för bostadsproduktion utnyttjas i sådana fall då kommun bygger i egen regi. Landskapet bör givetvis medverka till att finansieringen av den allmänna bostadsproduktionen kan ske på möjligast fördelaktiga villkor. Då detta i första hand bör ske inom ramen för de till bostadsproduktion anvisade medlen och det i övrigt inte är möjligt att genom en hemställningsmotion ändra gällande motiveringar i årsstaterna föreslås hemställningsmotionen nr 80 förkastad.

Utskottet konstaterar att i fråga om planeringsarbetet det redan föreligger betydande utredningar ifråga om bostadsbehovet. För att tjäna som underlag för beslut är de emellertid i behov av kompletteringar. Det är särskilt viktigt att byggnadsprogrammen kan fullföljas genom aktiva åtgärder och det är i detta avseende utskottet finner det motiverat att efterlysa åtgärder.

Med hänvisning till det ovan sagda får finansutskottet vördsamt föreslå

att landstinget måtte förkasta hemställningsmotionen nr 80/1979-80, samt

att landstinget med förkastande av hemställ-

-3-

ningsmotionen nr 84/1979-80 måtte bringa betänkandets motivering till landskapsstyrelsens kännedom.

Mariehamn den 14 april 1980.

På finansutskottets vägnar:

Rolf Carlson
ordförande

Henrik Gustafsson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordförande Rolf Carlson, viceordföranden Roger Jansson
samt ledamöterna Torvald Söderlund och Rodmar Söderlund.